

Виходить у львіві ще
чи крім неділі і в суботу о 5-й годині по полудні.

Редакція: 1
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Листи приймають за
шляхом франкіза

Рукописи збергаються
за окреме жаловані
значенням оплати
поштової

Рекламації не запечатані
шляхом від поштової

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Вісти політичні.

(Рух виборчий.— Вісти з південної Африки.— Нова великомудрість царя або сприт російської політики. — Ситуація в Хімії.)

На передвиборчім вічу в Дубаші дnia 7. с. м. поставлено кандидатуру п. Юліана Романчука з IV. кури, а др. Андрія Кося, адвоката з Калуша, з V. кури. Ті самі кандидатури поставлено також в болехівськім окружному судовім, на вічу в Слободі. — В Станіславівщині поставлено кандидатуру бувшого посла Гурика в V. кури, а кандидатуру для IV. кури ще нерішена. Польські газети говорять щось о кандидатурах о. Мандичевського і радника судового п. Каравановича з IV, а др. М. Коцюбі з V. кури. Висувають також кандидатуру о. Бариша і п. Бородайкевича. — В Бережанщіні, о скілько зачувати, справа кандидатури ще не порішена. Розходить ся там о кандидатури п. Ю. Романчука, котрій противні давні союзники народовців з консолідацією, і о кандидатуру радника скарбового Василя Яворського, за котрою остаточно противники п. Романчука і його партії голосували би хиба лише для того, щоби не віддати свого голосу на п. Романчука. — В Коломийщині, о скілько вдається, стала також консолідація межі адвокатами, коломийським дром Дудикевичем а городенським, дром Окуневським. То бодай виходить із того справа здання, яке помістив „Галичанин“ з передвиборчих зборів в Коломії, скликаних дром Дудикевичем на день 10. с. м. На зборах сих промавляв др. Александер Кульчицький, і казав, що він ще ми-

нувшого місяця завязав комітет виборчий. З того пішла на зборах суперечка, а кочець був такий, що збори під проводом дра Дудикевича не приняли до відомості резігнації дра Окуневського, і поставили його кандидатуру в V. кури, з додатком тої ласки, що коли би вибір в тій кури не удався, то поставлять його кандидатуру і в IV. кури. — На округ виборчий Перемишль-Добромиль Мостицька поставлено в IV. кури кандидатуру о. Антона Захарія-севича. За кандидатурою соціяліста дра Романа Яросевича було лише незначне число селян. — В Бродах ставав перед своїми виборчими пос. Барвінський і здавав їм справу зі своєї діяльності. Виборці ухвалили пос. Барвінському вотум довіри і постановили ставити його кандидатуру при нових виборах. — В Золочівщині ставлять кандидатуру отця Данила Танячкевича з IV. кури, а о. Александра Мироновича з V. кури.

Бури таки не дають ся а коли відносили в бурских республіках представляють ся нам нині так сумно, то здається лише для того, що всі вісти звідтам переходять через руки Англійців, котрі телеграфічну комунікацію мають в своїх руках. Послідні вісти, походячи навіть просто від ген. Робертса, показують, що Англійцям ще далеко до покорення Бурів, та що Бури не дають ся. Зі всіх сторін обох республік бурских надходять вісти о стичках Англійців з Бурами, з котрих перші найгірше виходять. Здається, що тепер не лише команда але й все найвища влада воєнна у Бурів спочинає в руках знаменитого і славного генерала Девета. З Кронштадту доносять, що Девет видає прокляття, в котрій каже, що всі бургери, котрі не хотять ставати до борби будуть уважати ся за воєнних пленників. Девет хоче

очевидно змусити спокійніших Бурів до війни, а коли грозить їм, то очевидно, чує ще додаткові сили в собі і в своїй війску.

Цареві припала видко дуже до вподоби гагска конференція мірові, котра так знаменоно поняла наприріз першого проекту в спріві заведення загального миру. Отже цар (чи може сим разом скоріше ходити з его дорадників) впав на нову геніальну гадку: поставити справу хіньську перед мирову конференцію в Газі; але в своїй великомудрісті предкладає в ні ужити сего способу ще не тепер, ані не для того, що то розходить ся о хіньську шкіру, але аж тогди, коли буде розходити ся о самих союзників, і хто з них має дужче держави паси з Хінця. Проект сей, як видко, вийшов тихцем від Росії, бо ставзвістний аж з відповіді американського правительства на французьку ноту. З тої відповіді виходить, що Россия зробила знову велику несподіванку цілому світові: Россия предкладає, щоби хіньську справу о скілько розходить ся о відшкодоване для держав беручих участь в сїй справі, предложить міжнародному судови в Газі, скоро би не могло прийти до порозуміння. Президент Мек Кінлі додає від себе, що сей проект після згои погляду варт того, щоби держави над ним подумали.

До англійських газет доносять з Пекіну, під датою дня 9 с. м., що генерали союзних війск відбули нараду в ічи видання однакових розпоряджень що до служби поліційної в місті. В недовірі має бути також видана проклямация оповіщаюча, що кождий з жителів міста буде міг свободно входити в міста без по передного призволення. Okрема відозва має зауважати селян, щоби звозили свої продукти до міста.

Пачкар Стіпо.

(Образок з далматинського життя.)

Лазити помежи стрімкими скалами і по полуничих плитах вапнякових, що цілыми годинами ходу вкривали площу першої тераси лівого берега Цетині, помежи низькими корчами грабини, дубини і ялівця та завертати вівці, скубаючі траву, і непосидющи кози — отсє була доля молодого Стіпа. — Бо він не здався до роботи в полі — казала мати — він все, до чого вольє ся, зробить навідворот; для него і так нема нічо любішого, як лишити роботу та дивити ся то на долину, то на гори, як би їх ще ніколи не видів! — Ну, то вехай пасе вівці — постановив батько, і хлопця вправили як пристало на порядного чабана.

Неоднократно здавала ся нудною доля Стіпа; але то так не було! — Також то було на що дивити ся, будо о чим думати. З низького горба, що виставав ледви на кілька метрів понад складистий уровень, зробив собі тринацятлітній чабан своє сідalo. Там було ему найменше сидіти.

Сподом в долині пливє чиста як сльоза Цетиня, обведена зеленими берегами. По правій бокі тягне ся широка рівнина, заросла густим очеретом, буйні левади і пасовиска, на

котрих пасуться сотки рогатої худоби і коней, а краси тих пасовисок та левад ростуть дереви і корчі, в котрих весною щебечуть соловейки. Із самого сідала може Стіпо видіти як летять дики качки і гуси; понад чередою, що скубе траву перелітають чайки та кличути кигі-кигі, а коли настане вечер, то на цілій долині не чути більше нічого лиш паражання жаб.

Поза зеленими рядами горбів, що піднімаються ся безпосередно в рівнини, вистають величезні голі шпилі а по їх нім видніє ся многоверхий і покріян ярів та вертепів Пролог, справдещий Парнас, коли взяти на увагу пеcheri і жерела та богині, котрі тут називають Вілами.... Стіпо наслухав ся богато казок про ті Віли, як то они помагають і становуть нераз в пригоді тому, котрого вибрали собі за свого „побрата“ і в єго души відзвивається бажане, щоби і він стрітив колись таку Вілу. І коли він віялось таке бажане, зліз він по скалах в долину, в лісі коло того яру, де керничка. Але тут не стрітив він віяко біло убрanoї дівчині з золотим розпущенім волосем та з повінною ослоною; не побачив навіть змії з короною на голові, хоч тих звірят в сих сторонах подостатком....

Але він не так легко дав ся тим відстрилити. Раз у раз лазив по тих горах, заходив в найглубші вертепи, заглядав у всі щілинини і розколини, і шукав якоєсь укритої печери.

Одного дня, коли він так лазив в густих корках, побачив межи двома майже висячими

скалами якусь щіlinu, в котрої показало ся якесь світло. Серце в нім забило ся і він вільз крізь отвір до середини та опинив ся в просторій печeri. Ale то не любенька, усьміхнена Віла виступила до вего, лиш якийсь понуро споглядаючий чоловік, з лицем страшно викривленим, і вхопив его за обшивку так, що мало єго не задушив. — Ти що за один? Чого тобі тут треба? — крикнув той страшний чоловік до дрожачого хлопця і не пускав єго. — Який чорт принес тебе сюди?

Але Стіпо опамягав ся борзо з переляку і відповів відважно: Я Стіпо, моє тата чабан; я шукаю, де хата Віли. А ти Врано, той, що нам духан (тютюн) приносить.

— Ти шукаеш, де хата Віли? Та й мене знайшов! — розсміяв ся тепер Врано, бо ему съмішно зробило ся. — Ale коли ти вже знаєш мою печеру — додає він грізно — то памятай, щоби ти єї нікому не зрадив, ані не згадуй про ю вікому! — Нараї прийшло ему на гадку, що він міг би ужити Стіпа до своєї цілі за звідуна. Дав ему кілька жовтих, пахучих листків тютюну; татови може сказати, від кого дістав, але про печеру не съміє сказати.... Нині вечером хотів би я занести кілька папуш до Сіня — говорив хитрий Врано дальше — а ти міг би мені зробити прислугу!

Стіпо видивив ся цікаво на него. — Кажи що маю робити?

— Шіди ти понад вечір і звідай ся та роздиви ся, чи на дорозі до Сіня не ходить

Про похід до Паотінгфу доносять з Тієн-цину: Похід вибрався дні 12 с. м. рано в двох колоннах. Одна колонна складена з Німців, Французів і Італійців машерує під командою ген. Бейо просто на Паотінгфу, а друга під проводом ген. Камбелля і туди іншими дорогами.

Новини.

Львів дні 15го жовтня 1900

— Іменування і Перенесення. Міністерство судівництва іменувало дра Йосифа Партицкого адвокатом в Вільдені, ад'юнктом судовим в Кірках в Стириї. — П. Намістник іменував помічників технічних Альфреда Віктора Хмаровського і Брунона Филиповського п. к асистентами в службі гідрографічній в Галичині. П. Намістник переніс комісаря поліції Тадея Матковського зі Львова до Перешибля.

— Ц. к. Дирекція залізниць державних подав до відомості; З днем 10-го вересня с. р. отворено станицю „Руда“ на шляху Чернівці—Іцкані також для необмеженого надавання і видавання дрібних пасеплок. Належитості перевозові обчислюються після цін одиничних львівської тарифи товарової часті II. злитка 2.

— З руского товариства педагогічного. Пригадуємо, що заповіджене вже засідане Виділу руского товариства педагогічного відбудеться в суботу дні 20-го н. ст. жовтня о годинах 6 і 8 де звичайно. Окремих запрошень не буде ся розслати.

— З товариства съв. Ап. Павла. Задля причин від виділу незалежних, заповіджені на день 15-го с. м. реколекції для священства, відбудуться аж на дніах від 22 жовтня с. р. в тім самім місці і під тим самим проводом, що було оголошено. Рівнож і загальний збір членів товариства съв. Ап. Павла відбудеться аж дні 26 жовтня с. р.

— Огонь. В Іванівці, повіта теребовельського вибухнув дні 10-го с. м. о 2-їй год. по полуночі огонь на обістю господаря Матія Трача і до кількох годин знищив 24 загород селянських. Загальна шкода доходить до 16 000 корон. З погорільців лиши трох було обезпечених кожий на 400 К. Причиною огню були діти Трача, що курили папіроси.

— Убийство. Родина Пушкарів в Смерекові коло Жовкви постановила поділити ся грунтом і по 6 зл. місячно

який ревізор, та дай мені знати. А коли можеш, то іди все на яких двоє або триста кроків передо мною, а скоро побачиш щось підозріноге, то свисни і іди спокійно даліше, щоби ніхто не здогадав ся чогось!

Так і стало ся. Врано заніс свій духан спокійно до міста.

То було перше діло Стіпа. Поволи довідався він всіх тайнах уходів і викрутів. Він показав ся понятливим учеником і здивував своїми підступами і викрутами нераз і самого свого учителя.

Одного разу лежав Врано з своїми товаришами коло Лівна і мали з собою красний сувіжий тютюн. Та й Стіпо був при тім яко наймит Вранів. Але що ревізори були щось покімтили, то перехід через Пролог (до Дальматії) був дуже трудній. — Я би знат, як би могли перейти на тамту сторону, але мені треба до того двох або трох ковий — сказав молодий Стіпо.

— Ну, то зроби так! — відповів ему на то вдоволений Врано.

На другий день, коли ледви що свигало, двигали вже Врано і його „сотрудник“ свій тяжкий набір через Пролог в долину. Один з ревізорів добавив підозрініх і дав знати зараз всім другим, що були десь підсіли. Коли Врано дійшов був до того місця, там єго сперли і він мусів іти з ревізорами до недалекого села, де добре позашивані міхи порозпорювали і добре зревідовано. Кілька сот кроків поза нами надійшли дві дівки з кінами, на яких наклали вязанки ріща. Молодша з них усміхнула ся хитро до ревізора стоячого на варті при доро-

в тій цілі вийшла дні 10 с. м. на поле з двома громадськими таксаторами. При події прийшло до суперечки, а оскільки розлючений паробок Михайло Пушкар вхопив за косу і з цілої сили ударив нею свого шурина Стефана Самотія по череві так, що той помер на місці. Потім Пушкар віддав ся сам судови.

— Страшна пригода під час огню приключила ся дні 1 с. м. в Ягольниці. Дні того вечіром з'явила ся від удару грому хата Петра Жезніцка. Під час коли з хати виношено річи, Микола Гінчинський перелазив случайно через штакети і устав на них та пробив ся так, що мимо безприводної помочі лікарської номер на другий день.

— Самоубийство. В громаді Полівка, по-вітія богородчанського, відобразив собі життя через повішеннє у власній стодолі одна із найбогатших тамошніх селян, 55-літній Михайло Маргинюк, батько 4 дітей. Причина самоубийства невідома.

— Наслідки удару в лиці. Якось недавно тому побачив один кельнер в Берліні, що якийсь чоловік на улиці бе пса. Він вибіг до того чоловіка і становив в обороні пса. З того прийшло до сварки а відтак і до бійки і розлючений тим дуже кельнер так ударили того чоловіка в лиці, що той упав на землю, вломив собі ногу, страсив собі мозок і оскільки помер в шпиталі. Кельнера, що змилосердив ся над пsem a позбавив життя чоловіка, поставлено тепер перед судом.

Коли зважимо, що саме помешкане з пластиною господині виносить 53 зл. на місяць і що квота в зл. не вистарчує у Львові навіть на само прохачоване одного, то й не дивно, що зараз в першій місяці, (в котрім ще не треба було оплачувати комінат), опинився Відділ перед недобором 35 зл., а що доперва буде в слідуючих місяцях?

Позаяк Товариство педагогічне не має ніяких фондів або средств, щоби могло ті недобори покривати, а ествоване такою бурсу уявляє річкою конче потрібною, то ж звертається до Дорогих Родимців і просить:

Хто видить нашу будущість в добре вікованій молодежі; хто узнає відрест від здорової інтелігенції доконче потрібним для нашої національної ідеї; в кого в мягке серце на буду і нужду у тих маленьких школяріків; хто любить свої діти і милосердити на сиротами і бідними та очущеними дітьми чужими: нехай памятає на ту бурсу і ахай її підпоможе хотіби і найменши датком чи то в грошах чи-то в артикулах живності. Бог, що в опікуном бідних, нагородить добродії за такі датки стократно.

Датки в грошах відбирає касиерка Товариства п. Марія Блещка, ул. Софії, ч. 9 а, II поверх.

Від Виділу Руского Товариства педагогічного у Львові.

Відозві.

Дорогі Родимці!

Видачи, як найубожша, а пильна і віддана части молодежі рускої гімназії у Львові страшно бідує, як часто голодна до школи приходить, як по нужденнях і мало відповідних станціях з біда мешкає, постановив Виділ руского товариства педагогічного тому бодай в часті гардити і отворив з початком цього року шкільного бурсу саме для тих найубожших учеників. Винанято отже помешкане при улиці Вірменській ч. 2, вишукано відповідну господиню до заряду і нарена харчу, вибрано комітет до нагляду заряду і до ведення молодежі і приято 30 учеників в більшій часті до неї ревізор, коли они обі пустилися даліше...

Тимчасом зревідували п'яники прихоплені. Зі спокійною міною майже зі здивованем отворено міхи; в них не було нічогоєсь лише сама ковна, которую несли на продаж до міста.

Тимчасом Стіпо — бо то він був перебраний за ту молоду дівчину — з своїми вязанками ріща, в яких були поховані папуші тютюну, перейшов був через міст на Цетіні та вівже дорогою до Каракаші, де папуші поховано і Врано за кілька годин відобразив їх собі назад.

— Заменити з тебе хлопчище, Стіпо — сказав до него урядований Врано; — дістанеш свою папку — — —

Стіпова череда мала вже давно іншого чабана, бо заробок у Врані був так великий, що Стіпів батько не противив ся его спілці з Враном.

Зразу ходив хлопчище лише з цікавості і для звичайної прислуги з пачкарями, але оскільки зачала та потайна робота і позне небезпечності жите робити ему приятність. Нако нець так навік до того, що вже з присграстиною нетерпеливостю ждав часу, коли буде новий похід за границю.

І зваки він ще й подумав о тім, авітній він вже був всюди, яко небезпечний пташок і

незвичайно зухвалий та сильний пачкар. Трій знав ся добре на всіх тайних уходах, люди навіть розповідали собі, що він уміє тутмана пускати, бо перемінлює тютюн в яку не будь іншу річ і так неспостережено перевозить его через границю.

З небувалою байдужністю ішов він був в місті помежі люди, що вечером виходили на прохід, та показуючи на свій капшук говорив: Пане, дивіть ся, який у мене красний духан, спробуйте лиш! — Стіпо убирає після звичаю в краю, але дуже красно. Заав доброе, куди ходять ті, що у него купують, і кому продавати. — А паня проблема. Аку-ко дай ек шговати — відозвав ся якийсь — а по чому? Дешево, пане, око (гри фунти по два п'ятьдесят). Просто з Ельзеговини!

Огнак продав він близько кілька ок, котрі відтак праносив потайком своїм закупникам. Розуміється, що він мав красний заробок з того і він любили. Ззегна річ, що заказаний ся чай лішше смакує. Стіпо знайшов завсігли гасінці, що дуже радо купували у него „жовгай“. Сильні люди були для него дуже прихильні, як знаємо, всі люди на границі живуть собі від всіх добре з пачкарями; та же не такі то дні часи і не такі то давні краї, в яких над границею жили в згоді навіть з розбаками.

Не лише для мене, але й для других буде то загадкою, яким способом приносив Стіпо заказаний товар аж до міста. Він позивався нараз в якісь місця; всі знали, що він робить а мимо того не міг ніхто знайти у него заказаний товар.

Торговля вина **ЛЮДВІКА ШТАДТМІЛЄРА** у Львові

при ул. Краківській ч. 9
продажає вино шампанське Йосифа Терлея
і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“
по дуже приступних цінах.

Велика військова золота і срібна

Послідній місяць!

Льотерия інвалідів.

ГОЛОВНА ВИГРАНА 60.000 Корон.

готівкою по відтягненю 20% на податок.

Льоси інвалідів по 1 короні поручають:

М. Йонаш, Віктор Хаес і С-ка, М. Файгенбаум, Авг. Шелеберг і Син., Кіц & Штоф, М. Клярфельд, Самуел & Ляндав, Сокаль & Лілен.

ПОБІЛЬШЕНЯ ФОТОГРАФІЇ

цілком вірні оригіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту.

Ціна за портрет величини 37x45 см. разом з порттом і опакованем **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамках **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох кгрг. франко).

Замовлення приймає А. **ЛЯНДОВСКИЙ**
Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи краєві і заграницяні.